

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereği Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Murat Bakan

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Avrupa Birliği (AB), Türkiye'den gönderilen kuru incirlerde çok sık olarak ve yüksek miktarlarda 'aflatoksin' ve 'okratoksin' kalıntısı tespit edildiğini açıklamıştır. AB, Türkiye'den ithal edilen ürünlere yönelik kontrollerin iki katına çıkarılması talimatını vermiştir.

Aflatoksinler ve okratoksinler gıda ürünlerine bulaşan bazı küfler tarafından üretilen zehirli, kanserojen (kanserojen yapıcı), mutajen (genetik zincirde mutasyona neden olan) ve teratojen (embriyo gelişimini olumsuz etkileyen) etkili kimyasal maddelerdir.

Aflatoksinler karaciğer kanserine; okratoksinler ise kanserojen olmalarının yanı sıra çok ciddi böbrek hasarına neden olmaktadır.

Aflatoksinlerin ve okratoksinlerin yol açacağı sağlık sorunları gıdalardaki miktarlarına, yeme sıklığına, yaşa ve karaciğer, böbrek gibi organlarımızı etkileyen başka hastalıkların olup olmadığı gibi çeşitli faktörlere bağlı olarak değişmektedir.

Bakanlığınız, AB'nin açıklamasından sonra yurt genelindeki il müdürlüklerine gönderilen yazı ile 'ihraç edilen kuru incirlerde' yapılan mikotoksin kontrollerinin sıklığının artırılmasını istemiştir. İlgili yazıda: *"... Maksimum aflatoksin seviyeleriyle yüksek oranda uyumsuzluk nedeniyle ülkemiz menşeli kuru incir ile türev ürünlerinin AB'ye ihracatında aflatoksin riski açısından fiziksel kontrol sıklığı %10 oranından %20'ye çıkarılmaktadır. Kuru incirlerde sıklıkla yüksek seviyelerde okratoksin A tespit edildiğine dair bulgu paylaşılmıştır"* ifadeleri kullanılmıştır.

Buna göre ülkemizden ihraç edilen kuru incirlerin 'büyük bir çoğunluğu' yasal mevzuatta belirtilen sınırların aşan miktarlarda aflatoksin içermektedir ve sınırların aşan ürünlerin oranı da oldukça yüksektir. Bu bağlamda;

1 – Avrupa Birliği'nin, 'Türkiye'den gönderilen kuru incirlerde çok sık olarak ve yüksek miktarlarda 'aflatoksin' ve 'okratoksin' kalıntısı tespit edildiği' açıklaması bağlamında; 2018 ve 2019 (Haziran dahil) yıllarında ihraç edilen ancak ülkemize iade edilen kuru incir miktarı nedir? İade edilen incirlere ne yapılmıştır? İade edilen kuru incir üreticisi firmalara hangi cezai yaptırımlar uygulanmıştır?

2 – İç piyasadaki kuru incirlerde aflatoksinler ve okratoksinler kalıntısı olup olmadığı açısından bir kontrol yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa ne sıklıkta yapılmaktadır? Denetim sonucu elde edilen sonuçlar karşısında incirlere hangi işlemler yapılmaktadır? İncir üreticisi firmalara hangi cezai yaptırımlar uygulanmaktadır?

3 – Son on yıl içinde (Haziran 2019 dahil) iç piyasadaki kuru incilere yapılan denetimlerden elde edilen sonuçlar nedir?

4 – Bakanlığınız aynı il müdürlüklerine iç piyasada satılmakta olan kuru incir ve kuru incirden mamul ürünlerde halk sağlığını korumak amacıyla daha sık kontrol yapılması ve sorunlu ürünlerin piyasadan toplatılması talimatını da göndermiş midir? Göndermediyse neden göndermemiştir?